

Nicklas Kristensen
Ørtoftvej 125
9300 Sæby

Tlf. +45 98 45 50 00
post@frederikshavn.dk
www.frederikshavn.dk
CVR-nr. 29189498

25. september 2025

Lovliggørende dispensation fra naturbeskyttelsesloven og landzonetilladelse til etablering af sø

Frederikshavn Kommune giver hermed dispensation, efter naturbeskyttelseslovens § 3, samt landzonetilladelse efter planlovens § 35, stk. 1, til etablering af en sø på ca. 260 m² og reetablering af beskyttet eng på matr.nr. 17a, St. Ørtoft, Volstrup, beliggende på Ørtoftvej 125, 9300 Sæby.

Sagsnummer: GEO-2024-01315
Dokumentnummer: 8449876

Sagsbehandler:
Nete Helt Zielke
Direkte telefon:
+45 9845 5059

Kort: Den blå markering angiver den nuværende, halvt færdige sø, og den grønne markering angiver det beskyttede engareal.

Vilkår og anbefalinger

Tilladelsen til anlæg af søen gives på nedenstående vilkår. Vilkårene **skal** følges mens de efterfølgende anbefalinger **bør** følges. Vilkårene og anbefalingerne skal sikre, at søen får en stor biologisk mangfoldighed.

Vilkår:

Vedr. anlæg og udformning af søen

- Søen anlægges i det med blåt markerede område på ovenstående luftfoto.

- For ikke at påvirke eventuelle padders yngletid, skal færdiggravning af søen ske i perioden **1. oktober til 15. marts**
- Søen må ikke etableres ved brug af membran.
- Der må ikke skabes direkte forbindelse til vandløb eller dræn og der skal holdes en afstand på mindst 10 meter.
- Der skal køres så lidt som muligt på det beskyttet naturareal under arbejdet og eventuelle kørespor skal rettes straks efter endt arbejde.
- Det opgravede materiale, samt det tidligere opgravede materiale der er beliggende på engarealet, skal udjævnnes på markarealet vest for søen i et tyndt lag på 10-30 cm og altid mindst 5 meter fra søens bred og 2 m fra vandløbs bred. Det opgravede materiale må ikke udjævnnes eller opbevares inden for det § 3 beskyttede engareal.
- Der må ikke udplantes vand- eller sumplanter. De kommer ad naturlig vej.
- Der må ikke anlægges øer i søen.
- Frederikshavn kommune skal kontaktes, hvis du støder på affald under anlæggelsen.
- Museumslovens regler skal overholdes. Vendsyssel Historiske Museum skal kontaktes, hvis der f.eks. stødes på fortidsminder under gravningen. Se vedlagte uddrag af museumsloven.

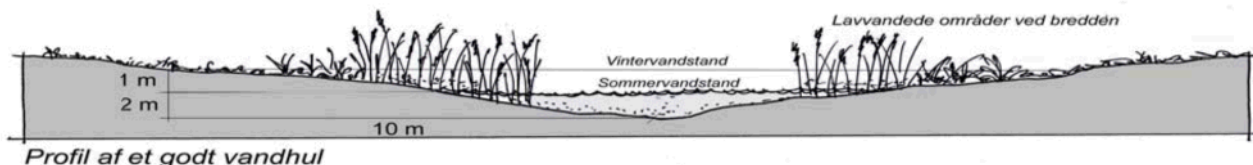
Anvendelse

- Der må hverken udsættes eller fodres andefugle, fisk eller krebs. Fodring bør undgås af hensyn til søens naturkvalitet. Udsætning og fodring af ænder bidrager til ophobning af næringsstoffer i vandet, der kan forringe levevilkårene for det øvrige dyre- og planteliv.
- Der må ikke opsættes redhuse, foderflåder eller lignende.
- Søen må ikke anvendes til "put-and-take" fiskeri, det vil sige udsætning af fisk og salg af fiskekort.

Anbefalinger:

Vedr. anlæg

- Søen bør udformes så den tilpasses terrænet. Den skal anlægges med så jævnt skrånende bredder som muligt, hældningen bør som hovedregel ikke være større end 1:5. Der bør desuden være lavvandede områder langs bredden. Se tegningen herunder.

Kommunen gør opmærksom på, at vandstandsforhold i søen er ejers eget ansvar.

Frederikshavn kommune skal underrettes når arbejdet er udført.

Redegørelse for sagen:

Ejer søger om lovliggørende dispensation til at færdiggrave en eksisterende ulovlig sø på ca. 260 m², som tidligere ejer var gået i gang med at etablere. Den nuværende sø er

etableret i 2022/2023. Området hvor søen ønskes etableret er registreret som beskyttet eng. Der er på nuværende tidspunkt en halv gravet sø, som er vokset til med græs. Det tidligere opgravede materiale ligger i bunker ved siden af søen inden for det beskyttede engareal.

Ved færdiggravning af søen spredes det opgravede materiale og det tidligere opgravede materiale på markarealet vest for søen, udenfor beskyttet natur. Således reetableres den del af engen hvor det opgravede materiale er beliggende.

Kommunen har sammen med ejer besigtiget arealet den 25. november 2024. Ved besigtigelse blev engarealet fundet næringspåvirket og i dårlig naturtilstand. På engarealet blev der fundet stor nælde, almindelig syre, hindbær, tagrør samt kulturgræsser. Søen er beliggende i en naturlig fugtig lavning. På engen ses der for flere år dannelse af naturligt vandspejl indenfor de fugtige områder.

Oplysninger om arealet hvor søen ønskes etableret

Naturbeskyttelsesloven:

Søen er beliggende i beskyttet natur, hvor der er forbud mod at foretage ændringer i tilstanden af beskyttede naturarealer. Hvis der foreligger særlige omstændigheder, kan Frederikshavn Kommune dispensere fra Naturbeskyttelseslovens § 3.

EF-habitatdirektivet:

Bekendtgørelse nr. 1098 af 21/08/2023 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder og beskyttelse af visse arter

Søen er ikke beliggende indenfor Natura 2000-områder. Nærmeste Natura 2000-område er nr. 11, Solsbæk, beliggende ca. 4,9 km. mod øst. Projektet vurderes ikke at være til ugunst for området grundet afstanden.

Bilag IV-arter:

En række dyr og planter omfattet af habitatdirektivets bilag IV kan have levested, fødesøgningsområde eller sporadisk opholdssted i området. Frederikshavn Kommune har så vidt det er bekendt, ingen oplysninger om registrering af bilag IV-arter i området.

Planloven:

Området hvor søen ønskes etableret er beliggende i landzonen, hvor ændret arealanvendelse kræver landzonetilladelse iht. Planlovens §35 stk. 1.

Begrundelse for afgørelsen:

Efter naturbeskyttelseslovens § 3 må der ikke foretages ændringer i tilstanden af de beskyttede naturtyper. Det er heller ikke tilladt at erstatte en naturtype med en anden. Det er Frederikshavn Kommunens vurdering, at der i denne sag kan meddeles dispensation til etablering af en sø inden for et beskyttet engareal, idet søen forventes at have en naturforbedrende effekt for området. Frederikshavn Kommune vurderer at engen har en meget lav naturværdi, og anlægning af en sø vil bidrage til at tilføre et afvekslende dyre- og planteliv. Det er kommunes opfattelse, at der vil være større

biologiske værdier knyttet til en sø på engen, end ved at retablere det samme område tilbage til eng.

Da søen er beliggende i kanten af det beskyttede engareal, er det muligt at minimere mængden hvormed der køres i den beskyttede natur i forbindelse med fjernelse af de efterladte jordbunker og retablering af engarealet omkring søen. Der er i forvejen en halv gravet sø med vandspejl hvor søen ønskes etableret. Det vurderes at færdiggravning af søen vil forbedre levevilkårene for de dyr og planter der allerede har etableret sig i og omkring søen.

En sø vil forbedre levestederne for en lang række dyr som padder, insekter, fugle og andet vildt. Samtidig vil søen bidrage med endnu en naturtype i umiddelbar forbindelse med andre naturtyper. Dette er med til at sikre et værdifuldt levested for vilde dyr og planter, i et område der ellers er præget af landbrugsarealer i omdrift. Engarealet, hvor søen er beliggende, er forbundet med en række beskyttede eng- og overdrevsarealer, der strækker sig ca. 2,7 km mod nord, se bilag. Søen vil således blive en del af et område, der kan fungere som en korridor for arter.

Arealet ligger ca. 4,9 km fra nærmeste Natura 2000-område. Projektet vil, på grund af sin art, størrelse og afstand, ikke påvirke området.

Frederikshavn Kommune vurderer, at projektet vil have en positiv effekt på levesteder samt yngle- og rasteområder for dyre- og plantearter omfattet af EF-habitatdirektivets bilag IV. Dette tilskrives, at projektet vurderes at have en naturforbedrende funktion for nærområdet. Især padder og insekter vil kunne få bedre levevilkår ved etablering af en sø.

Offentliggørelse og klagemuligheder:

I henhold til planloven offentliggøres afgørelsen på kommunens hjemmeside www.frederikshavn.dk.

Afgørelsen efter naturbeskyttelseslovens bestemmelser kan påklages til Miljø- og Fødevarerklagenævnet og afgørelsen efter planlovens bestemmelser kan påklages til Planklagenævnet inden 4 uger fra offentliggørelsen. Se vedlagte klagevejledninger.

En eventuel retssag til prøvelse af afgørelsen skal være anlagt inden 6 måneder, jf. naturbeskyttelseslovens § 88, stk. 1.

Når klagefristen er udløbet, og der ikke er indkommet klager, kan tilladelsen udnyttes. Hvis der indgives klage, vil kommunen snarest underrette dig herom.

Oplysninger i øvrigt:

Afgørelsen er en dispensation fra forbuddet mod ændring i tilstanden af beskyttede naturtyper i naturbeskyttelseslovens § 3, jf. § 65, stk. 2.

Området hvor søen ønskes etableret er beliggende i landzone, hvor ændret anvendelse af et areal kræver landzonetilladelse iht. planlovens § 35, stk. 1.

Betingelserne i dispensationen er bindende for ejere og indehavere af andre rettigheder over ejendommen.

Det er ansøgerens pligt at oplyse eventuelle andre, der skal udføre arbejdet, om dispensationens indhold.

Dispensationen fra naturbeskyttelsesloven bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 3 år fra den dato, hvor den er meddelt. Landzonetilladelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 5 år fra den dato, hvor den er offentliggjort.

Søen er omfattet af naturbeskyttelsesloven som en beskyttet naturtype. Derfor vil fremtidige ændringer af søens tilstand kræve en dispensation fra naturbeskyttelseslovens § 3.

Sagen har ikke været i nabohøring da den ikke vurderes at påvirke naboarealer.

Bilag:

Billeder af søen og den beskyttede eng
Kort med placeringen af søen
Klagevejledning efter naturbeskyttelsesloven
Klagevejledning efter planloven
Vejledning om beskyttet natur i Frederikshavn kommune
Vejledning i anlæg og pleje af søer
Uddrag af museumsloven

Kopi til:

Slots- og kulturstyrelsen og fortidsmindekontoret, cfk@slks.dk
Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø (SGAV), mail@sgav.dk
SGAV, Nordjylland, njl@sgav.dk
DN- Frederikshavn, dnfrederikshavn-sager@dn.dk
DOF- Hovedkontoret, natur@dof.dk
DOF-Nordjylland, frederikshavn@dof.dk
Dansk Botanisk Forening, Jyllandskredsen, dbf.oestjylland@gmail.com
Danmarks Kulturarvs Forening, post@kulturarvsforening.dk
Vendsyssel Historiske Museum, vhm@vhm.dk

Har du spørgsmål eller vil besvare brevet

Brug svarmuligheden i e-Boks eller Virk.dk, hvis du har modtaget brevet digitalt.

Har du ikke digital adgang, kan du:

1. skrive til Frederikshavn Kommune, Rådhus Allé 100, 9900 Frederikshavn
2. ringe til det direkte nummer eller til kommunens hovednummer

3. henvende dig i Borgerservice i Frederikshavn, Sæby eller Skagen
- dog ikke onsdag

Oplys *altid* sagsnummeret, som du kan se i højre kolonne.

Med venlig hilsen

Nete Helt Zielke (NTZI)
Biolog

Bilag – billeder af søen og den beskyttede eng

Foto 1 og 2. Det åbne vandspejl i den halvt færdiggravet sø hvor jordbunker stadig ligger tilbage.

Foto 3. Engstykket bærer præg af at være næringspåvirket og domineret af stor nælde tagrør og kulturgræsser.